

pedig a közép- és ujabbkori latinság szótárának előmunkálataira vonatkozik. A gondos név- és tárgymutató révén filologus és bibliografus egyaránt nagy hasznát veheti e rendkívül sok adatot tartalmazó kiadványnak. A hazai filologia történetére és bibliografiájára irányuló kutatásokban nélkülözhetetlen segédkönyv, melyért igen sokan hálásak lesznek úgy a társaságnak, mint a kötet sajtó alá rendezőinek.

E—r.

Brevis historia archivi archiabbatiae O. S. B. de S. Monte Pannoniae cum brevi notitia illius alterius archivi publici regularis ven. conventus S. Martini de S. Monte Pannoniae. Concinnavit Dr. Victor Récsey. 1896.

A magyar diplomatikának legrégebb emlékét magában foglaló pannonhalmi levéltár úgy diplomatikai, mint történelmi szempontból hazánk számos levéltárainak legfontosabbika; alig van hazai történetíróink közt valaki, a ki a vendégszerető szerzet házában meg ne fordult volna. A rend könyvtárnoka, dr. Récsey Viktor, jelen munkájában e levéltár rövid történetével s némileg annak tartalmával ismertet meg minket, becses munkával gyarapítva idevágó, amúgy sem gazdag irodalmunkat.

Récsey munkája két részre oszlik, az első rész a főapátság levéltárának történetét adja, melynek elmondásánál szerző leginkább Czinár Mór volt levéltárnok adatai után indul, s főleg a levéltár legújabb történetét adja. A levéltárnak ezen része 1885-ben Haudek Ágoston alatt ujonnan rendeztetett, s Récsey táblázatos formában sommás átnézetet ad a capsákban és fasciculusokban elhelyezett anyagról a levéltár régi és új jelzései szerint. Adja továbbá a híres liber rubernek tartalmát, a levéltárban őrzött oklevelekről statisztikai kimutatást, s végre a legnevezetesebb okleveleknek sorozatát a kiállító nevével jelölve egészen 1785-ig. A munka második része a pannonhalmi levéltár második részével, a hiteles hely levéltárával foglalkozik, adva annak eléggé kimerítő történelmi vázlatát. A munkához még három névmutató járul. Az első mindazon helyneveket tartalmazza, melyek a főapátsági levéltárban őrzött anyagban előfordulnak, a második azon személyneveket adja, melyek ugyanezen levéltárban föllelhetők. Végre a harmadik a nyilvános levéltár okleveleinek repertoriumát adja, hasonló beosztással, mint az első kettő. Főleg e három névmutató az, mely Récsey munkájának kiváló fontosságot kölcsönöz, lehetővé tévén a levéltár anyagában való tájékozást a helyszínen kívül is. Jó gondolat volt a munkát latin nyelven írni, mert ez által a külföldi irodalom is tudomást szerezhet róla. Mellékelve van két fénykép másolat, az alapító oklevél és a liber ruber első lapjé. Ez utóbbiakra csak azon kifogásunk van, hogy kár volt azokat nem valamennyi példányhoz mellékelni.

—y.